

ZAKLJUČNA RIJEČ DEKANA

U ovom času rastanka, predraga braćo, osjećam ne samo ugodnu dužnost nego i intimnu potrebu i živu želju da Vama svima, koji ste se i ove godine sa svih strana u tolikom broju i ne gledajući na žrtve sakupili na ovaj naš već tradicionalan bratski studijski susret, izrekнем veliko »hvala« za radost bratstva koju ste nam priredili. Svi su se krajevi gdje još bje vjerno kršćansko srce našli ovih dana u Duhu Svetome predstavljani u ovim prostorima; posebno me srce sili da izrazim zahvalnost velikom broju naših svećenika koji rade u inozemstvu, a koji su i ove godine dohrlili da ovih dana budu s nama, na čelu s direktorom inozemne pastve mons. Vladimirom Stankovićem i naddušobrižnikom za Njemačku ocem Bernardom Dukićem. Mislim da mi je dužnost da u ovaj čas s ovoga mjesta izrekнем u ime svih nas iskrenu zahvalnost Svetom Ocu Pavlu VI koji nam je iskazao dobrotu i odobravanje kad je u svome govoru našem episkopatu prigodom posjeta ad limina izričito spomenuo ovu inicijativu kao pozitivnu za sveopću obnovu naše Crkve. Pomolimo se u ovaj čas sinovskim srcem za papu našega Pavla riječima drevne molitve: »Svemogućni vječni Bože, smiluj se sluzi svojem u papi našem Pavlu, upravljaj ga po svojoj milosti na putu spasenja vječnoga, da s pomoću Tvojom ono što je Tebi ugodno želi i svom jakošću izvrši, po Kristu Gospodinu našem. Amen.«

Možda mi nitko neće zamjeriti ako ugrabim ovu zgodu da kao dekan Fakulteta izrekнем veliku i iskrenu zahvalnost svima vama koji ste i ove godine poslušali želju našega episkopata i obavili kolektu za potrebe našega Fakulteta; sve one koji to nisu još učinili molimo da što prije nađu zgodu i da preporuču ovu ustanovu svojim vjernicima: i najmanji dar bit će primljen sa zahvalnošću, a Gospodin neće ostati dužan onima koji shvaćaju važnost teološke znanosti i naobrazbe u ovim odlučnim vremenima! Bit će nam drago ako sada po svršetku rada Tjedna oni koji mogu dođu na Fakultet da razgledaju što smo načinili.

Od srca zahvaljujem svima koji su na bilo koji način svojim aktivnim zalaganjem i radom i uslugama pripomogli da se i ovaj ovogodišnji Tjedan mogao održati. Posebno moram izreći hvala preuzv. ocima biskupima, na čelu s nadbiskupom Velikim kancelarom, koji su nam u radu davali očinski oslonac učiteljskom riječju i dragom prisutnošću.

Ovogodišnji Tjedan možda ne pruža — bar ne u ovaj čas kad zaključujemo njegov rad — sliku nekih postignutih rezultata kao što smo to

ponekad imali dojam kod prošlih Tjedana. Više je tome razloga. Aktualni momenat u našoj SR Hrvatskoj, diskusija naime o prijedlogu novog *Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica*, izazvala nas je da našu pozornost djelomično skrenemo od samog programa Tjedna na tu tako važnu problematiku. Nadamo se da to nije bilo uzalud ni objektivno ni subjektivno; vjerujemo da će to za sve nas bar biti jedno važno iskustvo koje nećemo požaliti, nego ćemo ga smatrati dragocjenim za budućnost.

Ovaj je Tjedan po samoj zamisli donosio neke novosti kojih se pozitivna vrijednost ne može točno procijeniti već u ovaj čas; potrebno je malo odstojanja. Prije svega, ovaj je Tjedan po samoj zamisli imao eminentno praktični pastoralni značaj, više možda nego ikoji od dosadašnjih Tjedana. On je izrastao iz neposrednih potreba na terenu, kako smo ih svi zajedno osjetili. Opća je tema Tjedna predložena iz direktno pastoralne brige. Predložio ju je na sjednici Pripravnog odbora tajnik Vijeća za kler Biskupske konferencije Jugoslavije, koji je ujedno tajnik Prezbiterijskog vijeća nadbiskupije zagrebačke, mons. Đuro Puček, a Pripravni ju je odbor prihvatio uviđajući njezinu hitnu pastoralnu važnost. Druge su predložene teme, većma teoretskog karaktera, metnute na stranu. Premda smo željeli da se u predavanjima iznese što više važnih podataka, ipak smo se unaprijed morali odreći pretenzija na teoretsku potpunost. Tjedan nije zamišljen kao teoretski zaokružena cjelina, nego su se od teoretskih tema izabrale samo one koje su po shvaćanju priređivača od neposredne važnosti za obnovu prakse. U smislu takve koncepcije ovogodišnjeg Tjedna uvedeni su — također na prijedlog mons. Pučeka — koreferati, koji su po zamisli imali načelno biti iz prakse i odražavati faktičnu praksu.

Ni referenti ni koreferenti nisu, na žalost, uspjeli *vremenski* ostati unutar okvira što ih je unaprijed zacrtao program rada. Takva vremenska preokračivanja možda zaslužuju razumijevanje u našim sadašnjim konkretnim prilikama, jer već nekoliko godina živimo u situaciji nečega bolesnog: teolozi i profesori kao da se načelno sumnjiče, pa se teolog osjeća prisiljenim da u svakom nastupu bude uvijek cjelovit, koliko god može, da ne ostavi mjesta prigovorima i sumnjičenjima. Skolastici su znali da »apstrahirati ne znači negirati«: danas kod nas kao da se to načelo više ne poznaje, pa je čovjek prisiljen da bude opširan kako bi preduhitrio one koji vrebaju, a što onda nužno ide na štetu jasnog iznošenja i zaokružene razrade onoga što nam je u ovaj čas doista najvažnije i što je hitno, budući da se vrijeme ne da rastegnuti kao guma.

Usljed svega toga dogodilo se ove godine da diskusije nisu uspjele doći do pravog izražaja: nije naprosto bilo dosta vremena. A to je sigurno šteta.

Ipak, vjerujem da određeni uspjeh nije izostao, makar se on ukazuje u nešto drukčijem obliku i u drukčijim smjerovima nego prošlih godina. Izneseno je mnoštvo problema, zacrtan je niz teoretskih pojašnjenja, izdiferencirano je više ključnih točaka koje se našoj Crkvi nameću kao žarišne točke u ovaj čas. Vjerujemo da će sve to moći dobro poslužiti kao građa i za razrade na regionalnim razinama u cilju tzv. permanentnog obrazovanja, i kao dobrodošla pomoć kompetentnim tijelima Biskupske konferencije kod izrade pastoralnih planova. Potrebno je samo da svi ti materijali mogu što prije ugledati svjetlo dana. Svima vam je sigurno poznato da se Fakultet u tom pogledu našao u određenim poteškoćama,

budući da je dosadašnji nakladnik »Bogoslovske smotre« — tj. HKD sv. Cirila i Metoda — neopozivo Fakultetu otkazao daljnju brigu oko »Bogoslovske smotre« zbog enormne nemarnosti pretplatnika: dug od neplaćene pretplate narastao je na golemu svotu od oko 30 milijuna starih dinara. Vjerujemo ipak da će se to pitanje moći riješiti, i da će financiranje »Bogoslovske smotre« preuzeti drugi nakladnik.

Napokon evo i jednog radosnog obavještenja: Vijeće za kler Biskupske konferencije uputilo je prijedlog i želju Fakultetu da bi se slijedeći Teološko-pastoralni tjedan g. 1979. organizirao na temu o sakramentu ženidbe, i traži da se to javno saopći ovome skupu. Vjerujemo da će se tome zahtjevu moći udovoljiti, i s velikom radošću to ovdje saopćujem svima prisutnima. U ime Fakulteta i u ime Teološko-pastoralnog tjedna, kao i u ime teologa i stručnjaka koji rado pružaju svoju suradnju kod organiziranja tih tjedana, od srca zahvaljujemo Vijeću za kler za ovo povjerenje koje nam je iskazano tim zahtjevom. To je prvi put da nam kompetentno tijelo naše Crkve izričito povjerava jednu dužnost, što od nas želi primiti služenje. Dužnost je teologa da rado pružaju usluge svoga teološkog služenja; radosni smo što nam se na taj način kaže da nas naša službena Crkva treba. To je dobar znak za budućnost, to nama je poticaj i utjeha. Radujem se što to mogu reći u ovoj četvrtoj godini svoga kontinuiranog dekanata. Budući da peti put ne mogu biti izabran po propisu Statuta, iskorištavam ovu zgodu da svima vama zahvalim za ljubav i suradnju kroz ove četiri godine, i da zaželim da se slijedeće godine svi u ovakvom velikom broju sastanemo ovdje pod novom upravom i s novim elanom!

Dovidjenja!

Tomislav J. Šagi-Bunić OFM^{Cap}